

Ксенія Косяченко,
доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

СКЛАДОВІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Поняття фінансово-економічної безпеки підприємства інтегрує в собі такі категорії, як економічна безпека суб'єкта господарювання та фінанси підприємства, що дають можливість глибше його вивчати з метою визначення важливості впливу на загальний стан розвитку підприємства. Однак, наведене поняття недоцільно розглядати без дослідження фінансової безпеки держави загалом, оскільки ці категорії тісно взаємопов'язані. Зокрема, згідно з теорією Кейнса, сучасна капіталістична економіка не здатна самостійно досягти максимальної ефективності без впливу держави [1].

Суб'єкти господарювання України сьогодні переживають досить нелегкі часи. Значна їх кількість опинилася на межі банкрутства, а багато вже збанкрутіли. У чому причина цього? Досліджуючи дане питання, розкриємо сутність і особливості фінансово-економічної безпеки не лише підприємства, а й держави загалом.

Варто відмітити, що проблема формування фінансової безпеки недостатньо досліджена в розрізі таких складових, як забезпечення фінансової стійкості підприємства, зменшення до мінімуму всіх фінансових ризиків як внутрішнього, так і зовнішнього середовища, а також виділення поняття фінансової безпеки в самостійний об'єкт управління суб'єкта господарювання та його конкретизацію. Потребує комплексного раціонального підходу уточнення методів та методик реалізації фінансової безпеки підприємства, яка б забезпечувала надійний захист його економічних інтересів.

Поняття «фінансова безпека» як об'єкт управління є досить новим в сучасній економічній науці. Слід зауважити, що дане поняття науковцями частіше розглядається в контексті узагальненої категорії «економічна безпека країни», що охоплює макрорівень економіки, однак фінансова безпека недостатньо досліджується на рівні самого підприємства. Отже, на рівні суб'єктів господарювання сутність і характеристики поняття «фінансова безпека» досліджені не повною мірою та прирівнюються до одного з елементів загальної економічної безпеки.

За словами В.В. Гребінь, фінансова безпека держави – це ступінь захищеності фінансових інтересів держави, стан фінансової, грошово-кредитної, бюджетної, податкової, валютної, банківської, інвестиційної, митно-тарифної, розрахункової та фондової систем, що характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів, спроможністю держави ефективно формувати та раціонально використовувати фінансові ресурси, достатні для задоволення її потреб, шляхом виконання зобов'язань і забезпечення соціально-економічного розвитку [2, 23].

С.Ф. Покропивний наголошує, що серед усієї сукупності функціональних складових економічної безпеки (фінансова, техніко-технологічна, кадрова, політико-правова, інтелектуальна, інформаційна, екологічна тощо) саме фінансова складова є основною, що зумовлено важливістю фінансів у будь-якій економічній системі країни [3].

І.А. Бланк наводить такі істотні особливості фінансової безпеки підприємства: 1) це основна частина в системі його економічної безпеки; 2) це основний метод досягнення економічних цілей підприємства, зокрема, одержання прибутків [4]. Вищевказане зумовлене тим, що фінансово-економічна діяльність покликана реалізувати загальну стратегію розвитку підприємства. Крім того, фінансові операції на підприємстві здійснюються повсякчас з метою забезпечення його ефективного економічного розвитку.

Фінансова безпека підприємства полягає в захищеності його діяльності від негативних впливів зовнішнього середовища, а також спроможності швидко усунути різноманітні загрози або пристосуватися до існуючих умов господарювання. Це система методів та інструментів забезпечення конкурентоспроможності та фінансової стабільності підприємства. Автором пропонуються такі важливі складові формування фінансово-економічної безпеки

підприємства: 1) обґрунтування, пошук та раціональне використання фінансових ресурсів, необхідних для нормальної безперервної діяльності підприємства; 2) прогнозування і планування організації фінансової безпеки суб'єкта господарювання; 3) передбачення і планування показників ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства; 4) ефективне управління фінансово-господарською діяльністю суб'єкта господарювання; 5) організація прийняття оптимальних раціональних рішень для забезпечення ефективного управління підприємством; 6) здійснення функціонально-вартісного аналізу діяльності суб'єкта господарювання; 7) оцінювання ефективності здійснених заходів із забезпечення досягнення відповідного рівня фінансової безпеки підприємства.

Отже, поняття фінансової безпеки підприємства - це об'єктивний результат фінансової політики підприємства, спрямований на забезпечення ефективної фінансово-економічної діяльності, яка втілюється в кількісних та якісних показниках ефективності фінансового стану з метою забезпечення пріоритетних фінансових інтересів підприємства з урахуванням усіх загроз зовнішнього і внутрішнього характеру, як передумови фінансової стабільності підприємства в цілому. Фінансова безпека держави загалом є однією з найважливіших складових її національної безпеки та віддзеркалює особливості фінансової безпеки усіх підприємств країни. Пріоритетними напрямками зміцнення фінансової безпеки держави є: 1. реформування бюджетної системи; 2. удосконалення монетарної та валютної політик; 3. регулювання фондового ринку; 4. регулювання корпоративних відносин; 5. регулювання страхового ринку тощо.

1. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. Москва: Гелиос АРВ, 2002. 352 с.
2. Гребінь В.В., Демко М.Я. Проблеми забезпечення та пріоритети зміцнення фінансової безпеки України в умовах глобалізації. Збірник тез наук. доп. I міжн. студ.-аспір. конф. «Економічна та фінансова безпека держави та регіонів» (12–13 грудня 2013 р., Львів). Львів, 2013. С. 23–24.
3. Економіка підприємства. За ред. С.Ф. Покропівного. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Київ: КНЕУ, 2001. 528 с.
4. Бланк И.А. Управление финансовой безопасностью предприятия. Київ: Ельга; НикаЦентр, 2004. 784 с.

Ольга Кубецька,
Євгенія Коваленко-Марченкова,
доценти кафедри
аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидати економічних наук

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Підприємство постійно знаходиться у відповідних умовах конкуренції на ринку, яка обумовлена присутністю існуючих товаровиробників, рівнем державного регулювання, динамікою зміни параметрів ринку зумовленої постійною дією негативних чинників внутрішнього та зовнішнього характеру.

Для забезпечення стабільного функціонування суб'єктів господарювання з метою забезпечення їх економічної безпеки, вони мають свою увагу фокусувати на формування політики управління витратами, такої, як «лідерство у витратах».

Вважаємо за доцільне розглядати витрати з позиції управління, що потребує конкретизації поняття «управління витратами» з урахуванням сучасного етапу розвитку науки та відображення особливостей ринкової економіки.

Сутність поняття «управління витратами» у редакції різних авторів

Автор	Визначення
М.Г. Грещак, О.С. Коцюба	Взаємопов'язаний комплекс робіт, які формують коригуючі впливи на процес здійснення витрат під час господарської діяльності підприємства, спрямовані на досягнення оптимального рівня витрат в усіх підсистемах підприємства за виконання в них будь-яких робіт